

Primera Jornada
Internacional

MEMÒRIES “SUBALTERNES”

LGBTI+

LES LLUITES A EUROPA

EUROM
EUROPEAN
OBSERVATORY
ON MEMORIES

Fundació Solidaritat
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Igualtat
i Feminismes**

Co-funded by
the European Union

Universitat de Barcelona 21|06|22
Edifici Històric, Aula Capella
Gran Via de les Corts Catalanes, 585

europeanmemories.net

Aquesta jornada anual pretén donar veu a diferents “memòries subalternes” enteses com aquelles memòries relacionades amb determinats grups socials que han estat silenciades o marginades.

En aquesta primera edició, abordarem les memòries de les lluites de les comunitats LGBTI+ que històricament han patit una dura repressió a causa de comportaments conservadors i de polítiques contra la diversitat sexual que encara avui són vigents a molts països. Sobretot, volem commemorar les lluites i els èxits de les comunitats LGBTI+ en la defensa dels seus drets per arribar a una societat realment igualitària a Europa.

A partir d'una base històrica, de l'experiència d'activistes LGBTI+ i d'una perspectiva transnacional, la conferència pretén oferir al públic assistent el coneixement per reflexionar sobre les arrels de la discriminació actual i contribuir a una societat més tolerant i inclusiva.

Organitzen: Observatori Europeu de Memòries de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona amb el suport del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya, i el cofinançament del Programa Ciutadania, Igualtat, Drets i Valors de la Unió Europea (CERV).

PROGRAMA

Hi haurà interpretació simultània (català-anglès).

9.00 – 9.30 h.

Registre de les persones inscrites

9.30 – 10.00 h.

Benvinguda i obertura

Montserrat Puig Llobet, Vice-rectora d'Igualtat i Gènere de la Universitat de Barcelona

Nadège Defrère, Cap de l'equip per a la No Discriminació, DG Justice, Comissió Europea

Xavier Florensa, Director general de Polítiques Públiques LGBTI+ de la Generalitat de Catalunya

10.00 – 11.30 h.

Conferència: ***Monuments als gais i lesbianes a Europa. Formes de memòria a l'espai públic.***

Stefanie Endlich, professora honorària d'art públic a la Universitat de les Arts de Berlín (Alemanya)

Endlich explicarà el procés creatiu d'alguns dels monuments i memorials més notables d'Europa. Alguns recorden les persones homosexuals que van ser víctimes de la persecució del règim nazi. D'altres sorgits del compromís dels moviments gai, lesbià, transgènere i bisexual amb la igualtat de drets i el seu reconeixement social en el passat i en el present. La conferència doncs abordarà l'aspecte estètic d'aquests monuments però també se centrarà en el seu procés de creació: d'on sorgeixen aquestes iniciatives? A quins problemes i conflictes es van enfrontar? Quins debats van acompanyar la seva realització?

Modera: **Jordi Guixé**, director de l'EUROM

11.30 h. Pausa cafè

12.00 – 13.30 h.

Primera taula: *“Shantay et quedes”: a qui recordem i a qui deixem anar? Històries i memòries queer a Itàlia, Espanya i Polònia.*

Kamil Karczewski, Riccardo Bulgarelli i Moisés Fernández Cano, investigadors de l'Institut Universitari Europeu

Les tres intervencions exploraran maneres diverses d'explicar històries queer i commemorar el seu passat a Europa. Se centraran en els casos de tres països diferents (Itàlia, Espanya i Polònia) i englobaran diferents períodes, des del 1918 fins a la dècada de 1980. Mitjançant perspectives i metodologies específiques, la taula tindrà com a objectiu aportar una imatge heterogènia i plural d'una història europea queer “impossible”, feta d'una gran varietat d'actors, històries i experiències. També pretén revelar la diversitat de maneres en què el passat queer és recordat (i oblidat) a tot el continent. Un aspecte d'aquests debats és, per exemple, l'elecció entre els termes “queer” i “LGBT” per a referir-se al col·lectiu.

Modera: **Oriol López Badell**, coordinador de l'EUROM

13.30 h. Pausa

15.30 – 18.00 h.

Projecció de la pel·lícula **“Gran llibertat”** (2021), seguida d’una conversa amb **Thomas Reider**, guionista.

Basada en fets reals i ambientada a l’Alemanya de la postguerra mundial, la pel·lícula explica la lluita d’un presoner a la recerca dels seus drets i llibertats, quan és empresonat a causa de la seva homosexualitat. Versió original subtitulada al castellà.

18.00 h. Pausa

18.15 - 19.30 h.

Segona Taula: *De la perspectiva local a la global: Lesbianes a Catalunya.*

Mercè Otero Vidal, activista de Ca la dona i Xarxa Feminista

Sofia Bengoetxea Sabaté, monja budista i activista trans* a EnFemme

Maria Giralt Castells, directora de Gayles. tv, vicepresidenta de la Cambra LGBTIQ i directora de Social Pride Barcelona

Modera: **Katy Pallàs Picó**, presidenta de l'organització Famílies LGTBI i activista pels drets LGTBI.

Les lesbianes cis, trans i no binàries, han fet de la seva pròpia existència una lluita pel seu dret a ser i conquerir espais en els quals no se les esperava. Des d'aquests espais, fora del focus, han anat aixecant veus, idees, escrits, creativitats, maternitats, maneres de fer, de vegades de forma silenciosa i d'altres vegades silenciades. Però aquí hi són, a l'espai conquerit i cada vegada més a prop del focus.

19.30 - 20h Cloenda

Joan Guàrdia i Olmos, Rector de la Universitat de Barcelona

Tània Verge i Mestre, Consellera d'Igualtat i Feminismes, Generalitat de Catalunya